

بررسی تاثیر تزیینات هندسی معماری سنتی بر شیوه های نماسازی معماری معاصر ایران

فریبا اخوان^{۱*}، حمیدرضا شایان^۲،

۱- کارشناس ارشد معماری، واحد علوم و تحقیقات خوزستان، اهواز، ایران (fariba.akhavan100@gmail.com)

۲- استادیار دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول، دزفول، ایران

چکیده

هدف اصلی این مقاله، بررسی نقش نما در بازنمایی سبک ها و تاثیر تزیینات بر نما و نحوه ی استفاده و جایگاه آن در دوره های مختلف است. در این رهگذر توجه به این نکته که تزیینات، به خصوص تزیینات معماری سنتی و اسلامی تاثیر بسزایی در باز نمایی هویت معماری دارد ضروری می نماید. با در نظر گرفتن تاثیر پذیری معماری ایران در ادوار مختلف از سبک های معماری غرب و دیگر جوامع، سوال اصلی مطرح شده این است که تا چه اندازه نماهای معماری معاصر ایران به هویت معماری ایرانی و اسلامی نزدیک است و تا چه اندازه به حضور عناصر بومی و ملی در طراحی این نماها دقت شده است. بنابراین در راستای رسیدن به این منظور ابتدا به بررسی مفهوم هنر و تزیینات می پردازیم و سپس معماری اسلامی و تزیینات آن و معماری غرب و نحوه ی نگرش آن به تزیینات را مورد بررسی قرار می دهیم و پس از آن به جایگاه نما در معماری معاصر ایران می رسیم.

هنرهای مرتبط با معماری که امروزه به همه آنها تزیینات گفته می شود، نقش بسیار مهم و سهم بسزایی در هویت بخشی معماری ما دارند و معنی و مفهوم اعتقادی در آن مشاهده می شود. در گذشته بعضی از پدیده ها و عناصر معماری برای زیباسازی فضا به کار می رفته مانند گچبری، کاشی کاری، آجرکاری تزیینی و رنگ زدن برخی از فضاهای درونی و طلاکاری قسمت هایی از سطح داخلی تالارها و در مواردی استفاده از نقاشی دیواری را نیز می توان به عنوان فعالیتی زیبایی شناسانه نام برد.

واژه های کلیدی: نما، تزیینات هندسی، معماری معاصر

۱- مقدمه

معماری معاصر ایران، از جمله مباحثی می باشد که پرداختن به آن با هدف های متفاوت و متنوعی صورت می پذیرد. معماری و هنرهای مرتبط با آن موضوعی است که به دلیل جامعیت و گستردگی، نیاز به تحقیقات همه جانبه و گسترده دارد. تزیینات و هنرهای مرتبط با معماری همانند موزه ای باز و دایره المعارف بزرگی است که در ابعاد مختلف قابل بررسی و تحقیق است.

از ویژگی های هنر سنتی ایران می توان به پیوند آن با زندگی و پیوستگی تنگاتنگ آن با سایر هنرها اشاره کرد. اغلب هنرهای ایرانی جنبه ی عملی و انتفاعی داشته و جزء هنرهای صناعی محسوب می شود که امکان بررسی هوش، ذوق، استعداد، پشتکار و مهارت نیاکان هنرمند، با نگرش به این آثار و اشیاء هنری و تفسیر و تفهیم مسائل خارج از ذهن با یاری نقوش و طرح های دلپذیر، وجود دارد. آرایش آثار بی مقدار و رساندن آن ها به مقام والای هنر و امکان تداوم در سراسر تاریخ